

MSD

INVENTING FOR LIFE

Türkiska

Pnömokok enfeksiyonu

Bu broşür, **zatürre** ve **pnömokokların neden olduğu diğer hastalıklar** hakkında bilgi almak ve nasıl korunulacağını öğrenmek isteyenlere yönelik hazırlanmıştır.

Pnömokok nedir?

Pnömokok/ pnömokoklar, çocuk ve yetişkinlerde birçok farklı hastalığa neden olabilen bakterilerdir. Zatürre denen akciğer enfeksiyonunun, (orta) kulak enfeksiyonu ve sinüzitin en yaygın nedenidir. Bazen bir pnömokok enfeksiyonu, hastanede bakım gerektiren ve ender vakalarda da ölümcül sonuçlar doğurabilen, ciddi komplikasyonları olan ağır hastalıklara neden olabilmektedir. Pnömokokların 100'den fazla farklı çeşidi, serotipi vardır.

Pnömokoklar nasıl yayılır?

Pnömokoklar solunum yollarında, özellikle burun ve boğazda bulunur. Bu bakteriler okul öncesi ve okul çağındaki çocuklarda oldukça yaygın olarak bulunsa da çoğu zaman hastalığa neden olmaz.

Pnömokok bakterilerinin sağlıklı ya da hasta insanlarda yayılma yolları:

Öksürme

Hapşıрма ve burun silme

Yakın temastır

Korunma yolları nelerdir?

- Hasta insanlarla yakın temastan kaçının.
- Öksürme, hapşıрма ve burun silme sonrası ellerinizi yıkayın ve hijyene dikkat edin.
- Pnömonokların neden olduğu ağır hastalıklara yakalanma riskini azaltmak için aşı olun.

Çocuklarda pnömonoklara karşı aşı, 2009 yılından bu yana ulusal aşılama programının bir parçasıdır. Bu tarihten sonra çocuklarda ciddi pnömonok hastalığının görülme sıklığı önemli ölçüde azalmıştır. 2022 yılından itibaren pnömonok aşılaması da risk grubunda yer alan çocuk ve yetişkinlere yönelik ulusal özel aşılama programına dahil edilmiştir. Aşılama 75 yaşını dolduran herkese önerilmekte ve yapılmaktadır.

Pnömokokların neden olduğu yaygın hastalıklar

Zatürre (pnömoni)

Pnömokoklar, akciğerlerin bazı kısımlarının enfekte olmasıyla oluşan zatürrenin en yaygın nedenidir. Zatürre hastalığı en çok iki yaş altı çocuklarda ve büyüklerde görülür. 65 yaş üstündekiler veya bağışıklık sistemini etkileyen bir hastalığı olanlar için durum daha da ciddi olabilir.

Kulak enfeksiyonu (otit)

Soğuk algınlığıyla birlikte otit, yani orta kulak enfeksiyonu ve kulakta ağrı ortaya çıkabilir. Çoğunlukla çocuklarda görülür, ancak yetişkinler de etkilenebilir. Kulak zarı, iltihap nedeni ile gerilir ve bükülme kabiliyeti azalır, bu da duymayı etkiler ve basınç çok yükselirse yırtılır. Yaş ilerledikçe ciddi enfeksiyon ve komplikasyon riski artar.

Sinüzit

Solunum yolu enfeksiyonları, burna açılan hava dolu boşluklar olan sinüslerde semptomlara neden olabilir. Burun tıkanıklığı yaşayabilir veya yüzünüzde, burnunuzun yanında, dişlerinizin üstünde veya alnınızda ağrı hissedebilirsiniz. Sinüslerdeki mukozanın şişmesi ve mukus oluşması sık görülen bir komplikasyondur.

Pnömokokların neden olabileceği daha ciddi hastalıklar

Septisemi veya menenjitte birlikte görölen zatürre, enfeksiyonun invazif (istilacı) olduğu anlamına gelir. Bu da, pnömokokların normalde bakteri bulunmayan vücut bölgelerine yayıldığı anlamına gelir. Bu durumda hastalık genellikle ciddi olup hastaneye yatmayı gerektirir.

Septisemi (kan zehirlenmesi)

Septisemi belirtileri bağışıklık sisteminin tepkisi sonucu ortaya çıkar ve enfeksiyonun tüm vücudu etkilemesi anlamına gelir. Bu durum kalp, akciğer, beyin ve böbrekler gibi önemli organların düzgün çalışmamasına yol açabilir.

Menenjit (beyin enfeksiyonu)

Menenjit, diğeri adıyla beyin enfeksiyonu, ciddi ancak nadir görölen bir hastalıktır. Enfeksiyon, beyin ve omuriliği çevreleyen sıvı ve zarların iltihaplanmasına neden olur.

Risk grupları

Bazı tıbbi durumlar bağışıklık sistemini zayıflatabilir ve pnömokok enfeksiyonu riskini artırabilir.

Yaşlılık ve kronik hastalıklar pnömokokların neden olduğu ciddi hastalıkların gelişme riskini artıran faktörler arasında yer almaktadır. Bu nedenle Halk Sağlığı Kurumu, 65 yaş ve üzeri herkes ile diğer risk gruplarına dahil olan 2 yaş ve üzeri kişilerin pnömokoklara karşı aşılmasını önermektedir.

65+

Pnömonokların neden olduğu ciddi bir hastalığa yakalanma riskini arttıran faktörler:

- 65 yaş ve üzerinde olmak
- Sigara içmek
- Alkol bağımlısı (alkolik) olmak
- Uyuşturucu bağımlısı olmak
- Kaynakçı olarak çalışmak

Veya:

- Kronik kalp hastalığı
- Kronik böbrek hastalığı
- Diyabet
- Kronik akciğer hastalığı
- Kronik karaciğer hastalığı
- Akciğer fonksiyonlarını ve güçlü bir şekilde öksürmeyi etkileyen bazı nörolojik hastalıklar
- Ciddi derecede zayıflamış bağışıklık sistemi
- Daha önce şiddetli (invazif) pnömokok enfeksiyonu geçirmiş olmak

Ciddi bir pnömokok hastalığına yakalanma açısından yüksek risk faktörleri:

- Yetersiz dalak fonksiyonu veya dalağı çıkarılmış (Hipospleni/ Aspleni) kişiler
- Zayıflamış bağışıklık sistemi
- Kistik fibroz
- Koklear implant
- BOS (Beyin omurilik sıvısı) sızıntısı
- Organ nakli yapılmışsa

Pnömokoklara karşı aşılama

Pnömokoklara karşı nasıl aşı olurum?

Pnömokok aşısını sağık ocağında, hastanede veya özel aşı polikliniğinde yaptırabilirsiniz.

Aşı nasıl olunuyor?

Bir hemşire veya doktor, üst kolun dış tarafındaki bir kas içine bir şırınga ile aşığı uygular. Vücut daha sonra, bağışıklık sisteminin enfeksiyonlarla savaşmasının bir parçasını oluşturan antikorları üretir.

Diğer hastalıklara karşı aşı olurken aynı zamanda pnömokok aşısı da alınabilir mi?

Örneğin, pnömokok aşısı COVID-19 ve grip aşısıyla aynı anda yaptırılabilir. Çünkü genellikle aynı anda birden fazla aşı yaptırmak tehlikeli değildir. Ancak özellikle hassas bünyeli kişilerde yan etki riskini azaltmak için aşıların birkaç farklı zamanda yapılması gerekebilir.

*Aşının sizin için
uygun olup olmadığını
doktorunuza sorun*

Pnömonoklara karşı kimler aşı olmamalıdır?

- Daha önce yapılan bir aşıya karşı ciddi bir reaksiyon gösterenler
- Aşının etkin maddelerinden birine karşı şiddetli alerjik reaksiyon gösterenler.
- Yüksek ateşle seyreden akut hastalıklarda

Dikkat edilmesi gerekenler...

Halk Sağlığı Kurumu, 65 yaş üstü ve risk grubunda olan herkesin pnömokok aşısı olmasını öneriyor. 2022 yılından itibaren risk grubunda yer alan kişilere yönelik ulusal aşılama programına pnömokok aşısı da dahil edilirken, 75 yaşına giren herkese de aşı olma imkânı sağlanacaktır.

Aşı, pnömokoklara karşı ne kadar süre etkili olur?

Pnömokok aşısının iki farklı türü vardır. Yaşa, daha önce pnömokok aşısı olup olunmamasına veya risk grubunda olmayı gerektiren bir hastalığın olup olmamasına bağlı olarak, aşı türlerinden birini veya ikisini birden yaptırabilirsiniz. Her iki aşı türü de önerilirse, bunlar iki farklı zamanda yapılır.

Bazı kişilerin birkaç yıl sonra tekrar aşı olmaları gerekir. Aşılama sırasında doktorunuza veya hemşirenize başka bir doz almanız gerekip gerekmediğini sorabilirsiniz.

Pnömokok aşısı için ne kadar ödenmesi gerekir?

Çoğu bölgede, 65 yaş ve üzeri kişiler ile risk gruplarından birine ait belirli tıbbi rahatsızlığı bulunan kişilere ücretsiz pnömokok aşısı uygulanmaktadır. Bölgenizde neyin geçerli olduğunu Pneumo.se veya 1177.se adreslerinden öğrenebilirsiniz.

Pnömokok aşısı ile ilgili herhangi bir sorunuz veya endişeniz varsa doktorunuza, hemşirenize veya aşı uzmanınıza başvurmadan çekinmeyin.

Tedavi için başvuru

Zatürre veya pnömokokların neden olduğu başka bir ciddi rahatsızlığınız olduğunu düşünüyorsanız bir sağlık merkezine veya acil kliniğe başvurun. Belirtileriniz varsa mutlaka öncelikle sağlık ocağını aramalısınız.

Pnömokok aşısı hakkında daha fazla bilgi için doktorunuzla, hemşirenizle veya aşığı yapan personelle görüşün.

Bu broşürdeki bilgiler İsveç Halk Sağlığı Kurumu'nun ve 1177'nin pnömokoklara ilişkin önerilerine dayanmaktadır. Pnömokoklar ve farklı risk grupları hakkında daha fazla bilgiyi **folkhalsomyndigheten.se** veya Vårdguiden **1177.se** adresinden okuyabilirsiniz.

Daha fazla
bilgi için
QR kodunu
tarayın

pneumo^{se}

Aşığı yapan personelin damgası veya kişisel notlar için alan

msd.se, 08-578 135 00

Copyright © 2025 Merck & Co., Inc., Rahway, NJ, USA and its affiliates. All rights reserved.
SE-PNX-00159 | 02/2025